

הוראות שעה דוח הדירקטוריון של חברת כרטיסי אשראי המוגש
לאסיפה הכללית של בעלי מניות

1. דוח הדירקטוריון נועד להביא בפני המשתמשים בדוח השנתי את נקודת המבט של הדירקטוריון לגבי תמונת חכ"א כפי שהיא משתקפת בדוחות הכספיים. זאת כדי שדוח הדירקטוריון יהווה את חוליית הקשר בין הדוחות הנותנים ביטוי למצב העסק בעבר לבין משתמש שאמור לקבל החלטות על עסקיו עם חכ"א בעתיד.
2. הדוח על מצב ענייני חכ"א יכלול תיאור והסברים של התפתחות חכ"א וחברות הבת שלה בתקופת הדוח והתפתחויות לאחר תקופת הדוח - הכל בתחומים הבאים, לפי העניין, תוך הסתמכות על ניתוח הנתונים הכלולים בדוחות הכספיים, בסקירת ההנהלה ונתונים כמותיים קיימים נוספים לפי הצורך:
 - (א) מידע על טיפול ההנהלה בנושאים השוטפים, כדי לאפיין את חכ"א ואת התקופה המדווחת;
 - (ב) מידע שבידי ההנהלה על מגמות או תופעות ידועות היום שעלולה להיות להן השפעה מהותית על מצב חכ"א ועל תוצאות פעילותה. בהקשר זה, הכוונה לנושאים או התפתחויות שיש סבירות גבוהה להתממשותם ושניתן לצפות את השפעותיהם הספציפיות - במידה ואכן יתממשו;
 - (ג) הסבר לשינויים מהותיים, משנה לשנה, בסעיפים בדוחות הכספיים, אם הוא מסייע להבנת העסק של חכ"א באופן כולל. ההסבר יכלול, במידת האפשר, התייחסות כמותית לגורמים המסבירים את השינוי;
 - (ג1) הסבר לגבי הנושאים שאליהם הפנה רואה החשבון של חכ"א תשומת לב בחוות דעתו על הדוחות הכספיים;
 - (ד) התייחסות להתפתחויות חריגות בתקופות הביניים של התקופה המדווחת;
 - (ד1) התייחסות להסכמים מהותיים, החלטות מהותיות של רשויות פיקוח ופסקי דין מהותיים של בתי משפט.
 - (דד) התייחסות לנתונים הכמותיים של הפעילויות העיקריות של החברה. הגילוי על נתונים כמותיים יכלול לפחות התייחסות לנתונים במתכונת המפורטת בנספח א'. יוסברו המונחים שבהם נעשה שימוש בשפה בהירה, פשוטה ומובנת, ולפחות יוסברו המונחים הבאים: כרטיס אשראי, כרטיס אשראי תקף, כרטיס אשראי פעיל, כרטיס בנקאי, כרטיס אשראי חוץ בנקאי, מחזור עסקאות וכיוצא ב.

- (3ד) התייחסות לנתונים כמותיים וכספיים של הנקודות, הכוכבים וכו'.
- (ה) התייחסות להשפעה הנפרדת של תופעות פרמננטיות ותופעות חד פעמיות ;
- (1ה) התייחסות לתהליך האצת פרעון של נכסים או התחייבויות בשנת הדיווח, תוך ציון היקף משוער של הסכום שהוא, מועד הפרעון החדש ותנאיו העיקריים ;
- (ו) התפתחויות בהכנסות, בהוצאות ובהפרשה למס, לרבות פעולות בלתי רגילות וחלקה של הקבוצה ברווחי חברות כלולות.
- אם הסכום המצרפי של הפסדים מירידת ערך, שהוכרו (בוטלו) בתקופת הדיווח, הוא מהותי ביחס לדוחות הכספיים של חכ"א בכללותם, תוצג התייחסות נוספת מעבר למידע שנכלל בדוח הכספי. במסגרת זו יפורטו, בין השאר, הנתונים להלן :
- (1) הפסדים מירידת ערך שהוכרו במהלך שנת הדוח בדוח רווח והפסד ;
 - (2) ביטול הפסדים מירידת ערך שהוכרו במהלך שנת הדוח בדוח רווח והפסד ;
 - (3) השפעת מס כוללת של הפסדים מירידת ערך (נטו) בשנת הדוח ;
 - (4) סך-כל השפעה על הרווח הנקי מפעולות רגילות של ירידת ערך נכסים בשנת הדוח.
- (ז) רווח ורווחיות :
- (1) הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי לשנת הדוח והרווח האמור למניה תוך ציון השפעתן של פעולות בלתי רגילות ;
 - (2) התשואה להון, כפי שמתבטאת ביחסים אלה :
- רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע ;
 - רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע בניכוי יתרה ממוצעת של מניות בכורה שנכללו בהון העצמי ;
- לעניין זה :-
- "הון עצמי ממוצע" – "סך כל האמצעים ההוניים" כפי שהוצג בסקירת ההנהלה בתוספת ג' בניכוי יתרה ממוצעת של זכויות שאינן מקנות שליטה ובניכוי/ובתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר וכן של הפסדים/רווחים בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך לפי שווי הוגן" (לרבות בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון).

(3) אם בתקופה שאליה מתייחס דוח רווח והפסד היו מכירות או העברות של ניירות ערך מהתיק המוחזק לפדיון, דוח הדירקטוריון יכלול מידע שיבהיר את הנסיבות המיוחדות שגרמו להנהלה שלא לנהוג על פי כוונתה המקורית להחזיק בניירות הערך עד לפדיון וכן דיון בהשפעת המכירות או ההעברות על רווח והפסד, על ההון ועל התשואות הגלומות בתיק המוחזק לפדיון ;

(4) אם בתקופה שאליה מתייחס דוח רווח והפסד בוצעו העברות אחרות בין התיקים השונים של ניירות הערך שמחזיקה חכ"א, תבהיר הנהלת חכ"א בדוח הדירקטוריון את הנסיבות המיוחדות שגרמו לצורך לשנות את מיון ניירות הערך. כן תובהר השפעת ההעברה על רווח והפסד בשנת ההעברה ועל התשואות הצפויות בעתיד ;

(ח) המבנה וההתפתחויות של הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה ;

(1ח) השקעות והוצאות החכ"א והחברות שבשליטתה בגין מערך טכנולוגיית המידע כמשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 357 "ניהול טכנולוגיית המידע". במסגרת זו יינתן :

(1) גילוי כמותי לסך ההוצאות שנרשמו בשנת הדיווח בדוח רווח והפסד בגין מערך טכנולוגיית המידע תוך פירוט הסכומים וציון הסעיפים שנרשמו בהם ההוצאות בדוח רווח והפסד (משכורת והוצאות נלוות, פחת, הוצאות אחרות וכד'). לגילוי הכמותי יתווסף הסבר המבהיר את מהות ההוצאות שנרשמו בכל סעיף. בנוסף, יינתן גילוי בדבר המדיניות החשבונאית לפיה חושבו ונרשמו הסכומים, לרבות שיטת ההקצאה של עלויות בין פעילויות שונות.

(2) גילוי כמותי לסך העלויות בגין מערך טכנולוגיית המידע שלא נרשמו בדוח רווח והפסד כהוצאה, אלא נרשמו בשנת הדיווח כנכסים בדוח הכספי, כגון עלויות פיתוח תוכנה שהונו וחומרות ותוכנות שנרכשו, תוך פירוט הסכומים המרכיבים את סך ההשקעה. לגילוי הכמותי יתווסף הסבר המבהיר את מהות העלויות.

(3) גילוי כמותי ליתרת הנכסים בגין מערך טכנולוגיית המידע לסוף שנת הדיווח.

(ט) התפתחות שיעורי ההכנסות, שיעורי ההוצאות ופערי הריבית (כמפורט בתוספת ג' לסקירת ההנהלה) - תוך התייחסות להשפעת השינויים בכמויות ובמחירים על ההכנסה וההוצאה וכן היחס בין סך ההכנסות מריבית נטו לבין היתרה הממוצעת של סך הנכסים הכספיים נושאי הריבית ;

(1ט) תידון ההשפעה של יחסי גידור ושל עסקאות אחרות במכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ALM) על שיעורי ההכנסה וההוצאה ועל הכנסות מימון שאינן מריבית;

(י) מצב האמצעים ההוניים של החברה והשינויים בהם, לרבות:

- (1) הנפקות הון;
- (2) חלוקת דיבידנד;
- (3) השפעת שיטת הטיפול בפעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של חכ"א על ההון העצמי;

(יא) תיאור עקרונות ניהול הסיכונים של החברה לרבות מגמת ההתפתחות, המדיניות והבקרה על יישומה. בדיווח תיכלל התייחסות לפחות להתפתחות מדדי הסיכון השונים, לרבות הבאים:

- (1) יחס ההון לרכיבי הסיכון; אם נקבע לחכ"א יחס הון מזערי גבוה מ-9%, בין על פי דרישת המפקח ובין על פי החלטת חכ"א, יש לציין את היחס שנקבע ונסיבות קביעתו;
- (א1) יחס המינוף; אם נקבע לחכ"א יחס מינוף מזערי גבוה מיחס מינוף שנקבע בסעיף 7 בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218 בדבר "יחס מינוף", בין על פי דרישת המפקח ובין על פי החלטת חכ"א, יש לציין את היחס שנקבע ונסיבות קביעתו;
- (2) ההוצאה בגין נזקים משימוש בכרטיסי אשראי ביחס לנפח הפעילות בהם;
- (א2) סיכון אשראי:

(א) שיעור יתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי;

(ב) שיעור יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם פגומים שנמצאים בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי;

(ג) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות כרטיסי אשראי;

(ד) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי;

(ד1) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי בתוספת יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר בפיגור של 90 ימים או יותר;

(ה) שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל;

(ו) שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי;

(ז) שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי;

(ח) שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי.

לעניין סעיף זה, יתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי תחושב לפי יתרת החוב הרשומה של החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי.

יכלל דיון נפרד, בהתאם למהותיות, ביחסים אלו לגבי יתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינה בערבות בנקים, תוך הבחנה בין סיכון אשראי בגין אנשים פרטיים לבין סיכון אשראי מסחרי.

- (3) יפורטו יתרות סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפי מתכונת הלוח בנספח ב'. לעניין זה: "נכסים שאינם מבצעים" – חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית ונכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו.

(א3) יש להתייחס בדיון, בין היתר, אל שינויים מתקופת דיווח אחת לתקופת דיווח שניה בכל אחד מרכיבי ההפרשה להפסדי אשראי (ראה סעיף 3.ג29. בפרק על דוח כספי של תאגיד בנקאי). יש לדון במידה שבה הפסדי האשראי בפועל היו שונים מהאומדנים המקוריים. הסיבות לשינויים באומדנים של הנהלת החכ"א יבהירו את הגורמים שעליהם נסמכה ההנהלה כדי לקבוע שהאומדנים המעודכנים הינם נאותים יותר, וכיצד נקבעו האומדנים המעודכנים. חכ"א המיישמת תהליך שיטתי צריכה לרשום הוצאות בגין הפסדי אשראי המשקפות שינויים באיכות הנכסים, כפי שאלה נמדדים בסקירות תקופתיות של תיק האשראי שמבצעת החכ"א. יש לדון בסיבות לשינויים באיכות הנכסים של החכ"א ולהסביר כיצד שינויים אלה השפיעו על יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ועל ההוצאות בגין הפסדי אשראי. אם ההפסדים ההיסטוריים נראים נמוכים או גבוהים ביחס לרמת יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בתאריך המאזן האחרון המוצג, יש להסביר את ההבדל. אם חכ"א שינתה את שיטת קביעת ההפרשה להפסדי אשראי, יש להסביר את הבסיס לשינוי שיטת קביעת ההפרשה ואת ההשלכות של השינוי שבוצע.

(4) החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית, בהתאם לנדרש בסעיף 2.(יא). (4) בהוראות הדיווח לציבור בדבר דוח דירקטוריון של תאגיד בנקאי, לפי הדוגמה בנספח א'2 בעמוד 8-630 ;

(5) החשיפה לשינויים בשערי מטבעות חוץ ;

(א) (6) מצב ההצמדה והתקופות לפרעון של הנכסים וההתחייבויות, לרבות ההתפתחות הצפויה במצב ההצמדה ובמטבעות חוץ עיקריים, לפי התקופות לפרעון הנוותרות ; בין היתר יש לתת גילוי המתייחס להשפעה של שינויים קטנים במחירים על הסכומים החוץ מאזניים המוצגים בגין אופציות המשפיעות על בסיסי ההצמדה ועל התקופות לפרעון, ועל מידת הרלבנטיות של סכומים אלה במידה ויחול שינוי מהותי במחירים.

(ב) דיון על מצב הנזילות לטווח קצר (עד 12 חודש) ולטווח ארוך, תוך התייחסות לאיסורים או מגבלות משמעותיות אחרות על העברת כספים בתוך הקבוצה, דיון על מדיניות ההנהלה לגיוס מקורות ועל השפעת אירועים כגון: הורדת או העלאת שערי נזילות והכנסת כלים מוניטריים חדשים, על פעילות חכ"א ותוצאותיה העסקיות ;

(7) תידון ההשפעה של יחסי גידור ושל עסקאות אחרות במכשירים נגזרים, על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית, ועל החשיפה לשינויים בשערי מטבעות חוץ ;

(יב) בוטל.

(יג) ניתוח משמעותי המידע בדבר מגזרי פעילות ובדבר אזורים גיאוגרפיים והתפתחותם לעומת השנים הקודמות ;

(1) במסגרת זאת, ייכלל לפחות תיאור של מגזרי הפעילות של חכ"א הנכללים בביאור לדוח הכספי. התיאור של כל אחד מהמגזרים יכלול את הפרטים המהותיים המאפיינים את המגזר והדרושים להבנת פעילות חכ"א בכללותה. בקביעה האם מידע הינו מהותי להבנת הפעילות בכללותה, על חכ"א לשקול גורמים כמותיים ואיכותיים, כגון האם עניין בעל השפעה מועטה יחסית על פעילות חכ"א אך כפי שמוצג על ידי ההנהלה עשוי להיות חשוב לרווחיות בעתיד, האם הוא משפיע או יכול להשפיע על פריטים רבים הנכללים במידע המגזרי והאם הוא משבש את המגמות העולות מהמידע המגזרי. יתכנו מצבים בהם יש לגלות מידע על מגזר, הגם שכמותית מידע זה אינו נראה מהותי ביחס לכלל חכ"א.

יש לתאר את מהלך העסקים בעבר ואת מהלך העסקים המתוכנן להתבצע. בין היתר, יש לכלול תיאור המוצרים והשירותים העיקריים של המגזר, השווקים העיקריים ודרכי ההפצה שלהם; יתוארו תנאי התחרות בהם פועל המגזר, לרבות, כאשר מהותי, זיהוי שווקים ספציפיים בהם חכ"א מתחרה ומעמדה בתחרות, אם המידע ידוע או בר השגה. במקרים בהם חכ"א יודעת כי מתחרה אחד או יותר הוא דומיננטי בתחום, יש לזהות במפורש את המתחרה. יש לפרט את השיטות העיקריות להתמודדות בתחרות ולהסביר את הגורמים החיוביים והשליליים המשפיעים על מעמדה התחרותי של חכ"א, אם המידע ידוע או בר השגה.

לפי העניין, מומלץ לגלות מידע נוסף על הנדרש במתכונת ביאור 30, ובלבד שמידע זה יוצג באופן עקבי לגבי כל המגזרים ובמספרי ההשוואה. במידע זה ניתן לשלב מדדים שונים של פעילות המגזרים, כגון יחס יעילות המגזר, תשואה על נכסי המגזר וכו'.

(2) חכ"א תתאר את הסיכונים הנובעים מפעולותיה בחו"ל ואת התלות של מגזר פעילות אחד או יותר בפעולות אלה.

(יד) אירועים שחלו לאחר תאריך הדוח הכספי, העשויים לגרום לשינויים מהותיים במצב עסקי הקבוצה ;

(טו) (1) פעילות חברות מוחזקות עיקריות של הקבוצה, לרבות התפתחויות עיקריות בנכסים ובהתחייבויות ;

(2) התשואה של הקבוצה על השקעותיה באותן חברות ;

(טז) השפעת התפתחויות עיקריות בענפי הבנקאות וכרטיסי האשראי (בארץ ובחו"ל) על התוצאות העסקיות של הקבוצה ; כאשר הדבר נחוץ לצורך שיפור ההסבר, יינתנו נתוני רקע על התפתחויות כלכליות בישראל ובעולם ;

(יז) פרטים בדבר עסקים עם צדדים קשורים אשר נעשו שלא בדרך העסקים הרגילה - בזה גם עסקאות שחלו מתום השנה המדווחת ועד למועד פרסום הדוח ;

(יח) פעילות חוץ - מאזנית - פעילות בשוק ניירות ערך, לרבות שירותים אחרים, פעילות במכשירים פיננסיים, פעילות ניהול תיקי אשראי ופעילות הקבוצה בתחומים שאינם קשורים לכרטיסי אשראי ;

(יט) בוטל ;

(כ) התפתחויות במבנה הארגוני של החברה, לרבות סינוף, כח אדם וסקירת מדיניות ותכניות בתחום זה; יובאו פרטים על מספר המשרות בחכ"א וכן פרוט כנ"ל לגבי הקבוצה על בסיס משרה מלאה בסוף השנה ובסוף השנה הקודמת וכן ממוצע על בסיס חודשי; מספר המועסקים יתייחס לכלל העובדים ששכרם דווח כמשכורת והוצאות נלוות;

כאשר משלמים שכר שעות נוספות לפי דיווח ספציפי (לא על בסיס גלובלי), יש לקחת בחשבון את השעות הנוספות בחישוב מספר המשרות;

(כא) שמות הדירקטורים של החברה תוך ציון עיסוקו העיקרי של כל דירקטור, ופירוט מלא של כל הגופים הנוספים בהם הוא בעל משרה או חבר דירקטוריון. אין חובה לפרט חברות בדירקטוריונים של גופים שאינם מקיימים פעילות עסקית כלשהי, או של חברות נכסים וחברות שרות הנכללות במסגרת הדוח הכספי (לא מאוחד) של חכ"א או של חברת האם של חכ"א; לגבי כל אחד מן הדירקטורים של החברה יצוינו בנוסף:

- (1) חברות בועדה או ועדות של הדירקטוריון;
- (2) אם הוא דירקטור חיצוני כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 "דירקטוריון" והאם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, או כשירות מקצועית (כמשמעותה בסעיף 240(א1) לחוק החברות);
- (3) אם הוא עובד של החברה, של חברה-בת שלה, של חברה קשורה שלה או של בעל עניין בה – התפקיד או התפקידים שהוא ממלא כאמור;
- (4) התאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור של החברה;
- (5) השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור; בפירוט השכלתו יצוינו המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם;
- (6) אם הוא, לפי מיטב ידיעת החברה והדירקטורים שלו, בן משפחה של בעל ענין אחר בחברה, בציון הפרטים;
- (7) אם הוא דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספרים המזעריים שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 2. (כא1) (1) - (2) להלן.

△ (כא1) יובא פירוט ביחס לדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, כמפורט להלן:

- (1) יפורט המספר המזערי הנדרש של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, כפי שקבע הדירקטוריון, ונימוקי הדירקטוריון להחלטתו, תוך התייחסות לחובות, לסמכויות ולתפקידים המוטלים על הדירקטוריון בהתאם לדין, ובהתחשב, בין השאר, בגודל החברה, היקף פעילותה ומורכבות פעילותה;
- (2) בנוסף יש לפרט את המספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, אשר קבעה החברה שראוי שיהיו חברים בועדת הביקורת של הדירקטוריון וגם בכל ועדה אחרת של הדירקטוריון, אשר מוסמכת לדון בדוחות כספיים של החברה.

- (3) שינה הדירקטוריון בתקופת הדיווח את קביעתו בנוגע לאחד או יותר מהמספרים המזעריים שצוינו בסעיפים קטנים (1) ו- (2) לעיל (להלן – המספר המזערי) – יצוין השינוי, ויפורטו נימוקי הדירקטוריון לשינוי;
- (4) לעניין דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית - יובא שמו ויפורטו כישוריו, השכלתו, ניסיונו והידע שלו, שבהסתמך עליהם החברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית;
- (5) מספר הדירקטורים, במועד הדיווח, שהם דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, תוך ציון מספר הדירקטורים כאמור אשר הינם חברים בועדת הביקורת של הדירקטוריון וגם בכל ועדה אחרת של הדירקטוריון, אשר מוסמכת לדון בדוחות כספיים של החברה.
- (6) פחת מספר הדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית מהמספר המזערי, יפורטו הסיבות לכך, ויצוינו הפעולות שבכוונת החברה לנקוט כדי לעמוד במספר המזערי, ולוח הזמנים שקבע לכך.

- (כב) שמות חברי ההנהלה הבכירים ולגבי כל אחד יצויין תפקידו;
לגבי כל אחד מנושאי משרה בכירה של החברה (כהגדרתו בסעיף 2. (כד)), שפרטים אודותיו לא הובאו בהתאם לסעיף 2. (כא), יצויינו בנוסף -
- (1) תאריך תחילת כהונה;
- (2) התפקיד שהוא ממלא בחברה, בחברה-בת שלה, בחברה קשורה שלה או בבעל עניין בה.
- (3) אם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה;
- (4) השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות; בפירוט השכלתו של נושא המשרה הבכירה יצוינו המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם.

- (כג) מספר ישיבות הדירקטוריון שהתקיימו בתקופה הכלולה בדיווח;

- (כד) פרוט של כל התשלומים ששילמה חכ"א וכל ההתחייבויות לתשלומים שקיבלה על עצמה, והכל לרבות לעניין תנאי פרישה, בשנת הדיווח, לכל אחד מחמשת מקבלי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה שכיהנו בה, בציון שמו, והכל בין שהתשלומים או ההתחייבויות לתשלומים כאמור ניתנו לנושא המשרה ובין שניתנו לאחר עבור נושא המשרה, או בשל העסקתו של נושא המשרה, בין שניתנו על-ידי חכ"א או תאגיד בשליטתה, ובין שניתנו על-ידי בעל השליטה בה או תאגיד בשליטת בעל השליטה כאמור;

- (1) משכורת;
- (2) עסקאות תשלום מבוסס מניות; בסעיף זה תיכלל גם הלוואה ללא זכות חזרה שניתנה לעובד חכ"א לרכישת מניותיה, ואשר הבטחון היחידי להבטחת פירעון הלוואה הוא

- המניות. הלוואה כאמור תטופל כהענקה של אופציה, לפיה האופציה תמומש במועדים בהם ההלוואה תיפרע.
- (3) הוצאות נלוות אחרות - פיצויים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי וכו';
- (4) השלמת עתודה בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון;
- (5) סך כל המשכורות וההוצאות הנלוות, לא כולל מס שכר; הסכומים שדווחו בפסקאות (1 עד 4) יסתכמו לסכום המדווח בפסקה זו; סכום זה זהה לסכום המדווח בסעיף "משכורות והוצאות נלוות" בדוח רווח והפסד מאוחד, למעט מס שכר;
- (6) שוויין של הטבות נוספות אם לא נכללו בפסקה 5) לעיל, לדוגמא: תשלום עבור חברות בדירקטוריונים שלא יוחזר לחכ"א ותשלומים אחרים;
- (7) הלוואות שניתנו בתנאי הטבה: יתרה ליום המאזן, תקופה ממוצעת לפרעון (בשנים) וסך כל ההטבות בהלוואות המיוחסות לתקופה המדווחת;

(8) הטבות אחרות ;

(9) תשלומים שניתנו על-ידי בעל השליטה או על-ידי תאגידים נשלטים, ולא נכללו בסעיפים דלעיל. יש לכלול תשלומים שניתנו על-ידי תאגיד שבשליטת חכ"א או שניתנו על-ידי בעל השליטה בו או תאגיד שבשליטת בעל השליטה כאמור.

כאשר חמשת חברי ההנהלה הבכירים ביותר, יושב ראש הדירקטוריון וחברי דירקטוריון המקבלים תשלומים החורגים מהמקובל לגבי חברים בדירקטוריון, כולם או מקצתם, אינם נכללים בין חמשת מקבלי השכר הגבוה ביותר, תדווח החברה גם על התשלומים בגינם.

חכ"א שאינה חברה ציבורית כמשמעותה בסעיף 1 לחוק החברות, שמספר עובדיה אינו עולה על 100, רשאית ליישם את הוראות סעיף זה כאשר בכל מקום שמופיע בו "חמשת" יקרא "שלושת". כאשר לא ניתנו תשלומים ליו"ר הדירקטוריון, יינתן לכך גילוי בהערה לטבלה.

לעניין פסקה 7):

- ההטבה המיוחסת לתקופה המדווחת תחושב על ידי מכפלת היתרה הממוצעת (על בסיס יתרות פתיחה חודשיות) בשיעור ההטבה.
- שיעור ההטבה יחושב לפי ההפרש בין שיעור הריבית ללווים בעלי רמת סיכון ובתנאי הצמדה ותקופות פרעון זהים שהיו נהוגים בחכ"א בעת מתן הלוואה ובין שיעור הריבית שנקבע בהלוואה.
- בתקופה שבמהלכה פרש נושא משרה בכירה מעבודתו בחכ"א, תחושב ההטבה המיוחסת לפי ערך מהוון של סך ההטבות הנ"ל הגלומות ביתרת הלוואות העומדת לרשות נושא המשרה הבכירה ביום הפרישה. ההיוון ייערך לפי שיעור ההיוון לחישוב העתודות לכיסוי זכויות עובדים שנקבע על ידי המפקח (נספח ו', עמ' 90-669).
- בהתייחס לכל אחד מנושאי המשרה הבכירה יינתן גילוי ליתרת התקופה לפרעון של הלוואות שניתנו בתנאי הטבה.

לעניין סעיף זה :

"תשלומים" – סכומי כסף וכל דבר שהוא שווה כסף, הלוואות, ניירות ערך, או זכויות אחרות וכל הטבה אחרת, והכל למעט אם נתנו לנושא משרה בכירה בשל היותו בעל מניות בלבד.

"נושא משרה בכירה" – דירקטור, מנהל כללי, משנה למנהל כללי, סגן מנהל כללי, חשבונאי ראשי, חשב, מבקר פנימי וכל ממלא תפקיד כאמור גם אם תואר משרתו שונה, וכן יחיד המועסק בחכ"א בתפקיד אחר והמחזיק בחמישה אחוזים או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות המוצא או מכח ההצבעה.

(כה) יוסברו שיקולי הדירקטוריון שביסוד קביעה או המלצה למתן תשלומים כאמור בסעיף קטן (כד), תוך התייחסות לקשר בין תוצאות פעולות החברה לבין תשלומים אלה.

(כו) כאשר נדרש דיווח של הדירקטוריון לאסיפה השנתית על שכרו של רואה החשבון המבקר, בהתאם לסעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, יינתן הדיווח לפחות במתכונת דוגמת הלוח בנספח ד'.

(כז) יפורטו פערים משמעותיים, אם קיימים כאלה, בין ההנחות, האמדנים והתחזיות המהותיים שהונחו בבסיס הערכת שווי, לרבות חוות דעת מקצועית, שצורפה לדיווח בשלוש השנים שקדמו לתאריך הדוח, ובין התממשותם של אלה בפועל, תוך פירוט הסיבות להיווצרות פערים אלה והשפעתם על השווי שנקבע; לעניין זה, "דיווח", "הערכת שווי", "חוות דעת מקצועית" – כמשמעותן בסעיף 4א. להוראות הדיווח לציבור – דוח שנתי של תאגיד בנקאי (עמ' 4-620);

(כח) לפני הפרק הדין ב"שכר נושאי משרה בכירה", ינתן גילוי ל"בקורות ונהלים" על-פי האמור להלן:

(1) הגדרות:

בסעיף זה ובסעיף ט להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר דוח רבעוני של חכ"א (עמ' 2-691G) -

△ "בקורות ונהלים לגבי הגילוי", "בקרה פנימית על דיווח כספי", "חולשה מהותית", "ליקוי משמעותי" – כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 בדבר "בקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי" (להלן – הוראה 309).

(2) בקרות ונהלים לגבי הגילוי :

- יש ליתן גילוי בדבר מסקנות המנכ"ל והחשבונאי הראשי, או אדם המבצע בפועל את אותו תפקיד, באשר לאפקטיביות הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של חכ"א לסוף הרבעון, בהתבסס על ההערכה הנדרשת בסעיף 4 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309.
 - כאשר הנהלת חכ"א מעריכה כי הבקרות והנהלים לגבי הגילוי הינם אפקטיביים, ינתן גילוי על-פי הנוסח המפורט להלן :
- "הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו".
- כאשר להנהלת חכ"א ולחשבונאי הראשי נתגלתה חולשה מהותית בבקרות ובנהלים לגבי הגילוי, אך עד למועד הדיווח היא תוקנה והנהלת חכ"א מעריכה כי בקרות הגילוי והנהלים הינם אפקטיביים, מעבר לנוסח הגילוי לעיל, ינתן גם פירוט הכולל, בין השאר, גילוי על מהות החולשה המהותית בבקרות ובנהלים, השפעתה על הדיווח הכספי והאמצעים שנקטו לשיפור הבקרות והנהלים.

- כאשר להנהלת חכ"א ולחשבונאי הראשי נתגלתה חולשה מהותית בבקורות ובונהלים לגבי הגילוי, אך עד למועד הדיווח היא לא תוקנה, ינתן פירוט הכולל, בין השאר, את מהות החולשה המהותית בבקורות ובונהלים, השפעתה על הדיווח הכספי, האמצעים שנקטו לשיפור הבקורות והנהלים, אלו פעולות מפצות ננקטו בטרם פורסם הדוח ולוחות הזמנים הצפויים לתיקונה.
- (3) בקרה פנימית על דיווח כספי :
 - יש ליתן גילוי בדבר כל שינוי בבקרה הפנימית של חכ"א על דיווח כספי שזוהה במסגרת ההערכה הנדרשת בסעיף 6 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 ואירע ברבעון האחרון, שיש לו השפעה מהותית או שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של חכ"א על דיווח כספי.
 - לא אירע ברבעון הרביעי כל שינוי בבקרה הפנימית על דיווח כספי (כאמור בסעיף 4(ד) לנוסח ההצהרה בעמ' 2-1-691D), ינתן גילוי על-פי הנוסח המפורט להלן :

"במהלך הרבעון הרביעי המסתיים ביום 31 בדצמבר 20xx לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי".
 - אירע שינוי ברבעון הרביעי בבקרה הפנימית על דיווח כספי (כאמור בסעיף 4(ד) לנוסח ההצהרה בעמ' 2-1-691D), ינתן פירוט הכולל, בין השאר, את מהות השינוי והנסיבות לכך.
- 3. (א) הנתונים בדוח הדירקטוריון יהיו על בסיס סכומים מדווחים ; אולם חכ"א רשאית להציב נתונים על חברות בת בחו"ל לגבי כל חברה בנפרד, כפי שדווחו על-ידיהן. עם זאת יש להציג נתון כולל של כל הנתונים של חברות הבת בחו"ל על בסיס סכומים מדווחים.
- (ב) נתונים השוואתיים יינתנו לפחות לשנה הקודמת.
- (ג) כאשר החברה עורכת דוח כספי מאוחד, יוצגו הנתונים על בסיס מאוחד, ונתונים על בסיס לא מאוחד ייוספו לפי צרכי העניין אלא אם נאמר אחרת.
- (ד) כאשר חלו שינויים בכללי הדיווח החשבונאי, או בהערכות חשבונאיות, שיש להם השפעה מהותית על הבנה ועל השוואתם לנתונים של תקופות קודמות יינתנו הסברים.
- (ה) משמעותם של המונחים בהוראות אלו תהיה כהגדרתם בהוראות לעריכת דוח כספי שנתי של תאגיד בנקאי אלא אם כן נאמר אחרת. אין חובה לחזור על פרטים שנכללו בדוח הכספי השנתי. במקרה הצורך ניתן להסתפק בהפניה.
- (ו) יובא כל מידע נחוץ אחר, הנדרש על פי דין, שיש לו חשיבות לדעת הדירקטוריון מבחינת ציבור המשתמשים, כדי להבהיר את מצב ענייני חכ"א וחברות הבת שלה ולמנוע פרושים מוטעים.
- (ז) בנוסף להוראות פרק זה, חלות על דוח הדירקטוריון הוראות השעה הבאות :
 - דיווח איכותי בדבר חשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם (עמודים מס' 3-1-694).
 - דוח כספי שנתי של תאגיד בנקאי על בסיס מאוחד עם תמצית דוחות של תאגיד בנקאי בלבד (לא מאוחד) בביאור לדוחות הכספיים (עמודים מס' 5-4-694).

- △
- תיאור עסקי חכ"א ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון (עמוד 14-1-696).
 - חכ"א שאינה חייבת בדיווח לפי חוק ניירות ערך רשאית שלא לכלול בדוח מידע צופה עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, שנדרש לפי הוראה זו, אם הצגת מידע זה אינה נדרשת לפי חלקים אחרים בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
 - גילוי על מבקר פנימי בדוח דירקטוריון של חכ"א (עמוד 5-1-697).
 - גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בתאגיד בנקאי (עמוד 4-1-697A).
 - גילוי על מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים (עמוד 3-2-698).
4. המידע האמור לעיל אינו אמור להביא לכדי חשיפה של עסקות ספציפיות או של סודות עסקיים אחרים של חכ"א.
5. על הדירקטוריון לקבוע את המבחנים למהותיות גילוי עניינים שונים בדוח הדירקטוריון. קביעה זו תביא בחשבון את מטרתו העיקרית של הדוח - להביא בפני המשתמשים את נקודת המבט של ההנהלה לגבי חכ"א.
6. דוח הדירקטוריון יאושר בידי דירקטוריון חכ"א, בד בבד עם אישור הדוחות הכספיים, ויחתם בידי שניים – יושב ראש הדירקטוריון, והמנהל הכללי או מי שממלא בחכ"א תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה. יצוין תאריך החתימה ובצד כל חתימה יצוין שם החותם ותפקידו בתאגיד.
- כאשר נבצר מיו"ר הדירקטוריון לחתום על דוח הדירקטוריון חכ"א תפנה אל המפקח על הבנקים שבמקרים מיוחדים יהיה מוכן לשקול להתיר חתימה בידי דירקטור אחר שהדירקטוריון הסמיך במקומו.

נספח א'

נתונים כמותיים על פעילויות בכרטיסי אשראי

מספר כרטיסי אשראי תקפים (פעילים ולא פעילים) (באלפים)

כרטיסים תקפים ליום הדוח			
סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
			כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים - סיכון אשראי על חכ"א
			כרטיסים חוץ בנקאיים - סיכון אשראי על אחרים

מחזור עסקאות בגין כרטיסי אשראי תקפים (פעילים ולא פעילים ליום הדוח) (במיליוני

ש"ח)

כרטיסים תקפים ליום הדוח		
		כרטיסים בנקאיים
		כרטיסים חוץ בנקאיים - סיכון אשראי על חכ"א
		כרטיסים חוץ בנקאיים - סיכון אשראי על אחרים

הערות:

1. מחזור העסקאות בתקופות ביניים יתייחס הן לתקופה המצטברת מתחילת שנת הדיווח והן לתקופה המצטברת מתחילת הרבעון.
2. יינתנו נתונים השוואתיים לפחות לתקופות המקבילות בשנה הקודמת.

נספח ב'

סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

חכ"א

סכומים מדווחים, במיליוני ₪
על בסיס מאוחד

יתרה ליום 31.12.20X-1			יתרה ליום 31.12.20X0			
סיכון אשראי			סיכון אשראי			
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	
0	0	0	0	0	0	1. סיכון אשראי בעייתי¹:
0	0	0	0	0	0	סיכון אשראי פגום
0	0	0	0	0	0	סיכון אשראי נחות
0	0	0	0	0	0	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
0	0	0	0	0	0	סך הכל סיכון אשראי בעייתי*
-	-	0	-	-	0	* מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר
						2. נכסים שאינם מבצעים:
-	-	0	-	-	0	חובות פגומים ²
-	-	0	-	-	0	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
-	-	0	-	-	0	סך הכל נכסים שאינם מבצעים

¹ סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת

² אם יתרת החובות הפגומים שצוברים הכנסות ריבית היא מהותית, במקום שורה זו יבוא "חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית".

הערה: סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה שול קבוצת לווים.

נספח ג' - דוגמת לוח לסעיף 2 (כד)

שכר נושאי משרה בכירה לשנה שנתיימה ביום 31 לדצמבר 20X0
 סכומים מדווחים
 (באלפי שקלים חדשים)

שמות	משכורת	עסקאות תשלום מבוסס מניות	פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי וכו'	השלמת עתודות בגין הוצאות נילוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	סך כל המשכורות וההוצאות הנילוות, לא כולל מס שכר	תשלומים אחרים	הלוואות שניתנו בתנאי הטבה			תשלומים על-ידי בעל-שליטה או על-ידי תאגידים בשליטתו	הטבות אחרות*	
							יתרה ליום 31.12.X0	תקופה ממוצעת עד לפרעון (בשנים)	ההטבה שניתנה במהלך השנה			
.1												
.2												
.3												
.4												
.5												
.6												
.7												
.8												
.9												
.10												

שכר נושאי משרה בכירה לשנה שנתיימה ביום 31 לדצמבר 20X-1
 סכומים מדווחים
 (באלפי שקלים חדשים)

שמות	משכורת	עסקאות תשלום מבוסס מניות	פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי וכו'	השלמת עתודות בגין הוצאות נילוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	סך כל המשכורות וההוצאות הנילוות, לא כולל מס שכר	תשלומים אחרים	הלוואות שניתנו בתנאי הטבה			תשלומים על-ידי בעל-שליטה או על-ידי תאגידים בשליטתו	הטבות אחרות*	
							יתרה ליום 31.12.X-1	תקופה ממוצעת עד לפרעון (בשנים)	ההטבה שניתנה במהלך השנה			
.1												
.2												
.3												
.4												
.5												
.6												
.7												
.8												
.9												
.10												

*יש לפרט כל סוג בנפרד.

נספח ד' - דוגמת לוח לסעיף 2(כו)

(דוח זה יימסר על-ידי הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות מקום בו נדרש דיווח כזה).

שכר רואה החשבון המבקר^{3,2,1}

החברה		המאוחד		
20X-1	20X0	20X-1	20X0	
<u>באלפי שקלים חדשים</u> <u>סכומים מדווחים</u>				
0	0	0	0	עבור פעולות הביקורת ⁴ :
0	0	0	0	א.ב. רוה"ח המבקר / א ו- ב רוה"ח המבקרים המשותפים
0	0	0	0	רואה חשבון מבקר אחר
0	0	0	0	סה"כ
0	0	0	0	עבור שירותים הקשורים לביקורת ^{6,5} :
0	0	0	0	א.ב. רוה"ח המבקר / א ו- ב רוה"ח המבקרים המשותפים
0	0	0	0	רואה חשבון מבקר אחר
0	0	0	0	עבור שירותי מס ⁵ :
0	0	0	0	א.ב. רוה"ח המבקר / א ו- ב רוה"ח המבקרים המשותפים
0	0	0	0	רואה חשבון מבקר אחר
0	0	0	0	עבור שירותים אחרים ⁵ :
0	0	0	0	א.ב. רוה"ח המבקר / א ו- ב רוה"ח המבקרים המשותפים
0	0	0	0	רואה חשבון מבקר אחר
0	0	0	0	סה"כ
0	0	0	0	סה"כ שכר של רו"ח מבקרים
-	-	0	0	שכר א.ב. רוה"ח המבקר/ א ו- ב רוה"ח המבקרים המשותפים מעיסוקים אחרים ללקוח ⁷

1 דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואה החשבון המבקר בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט – 1999.

2 שכר רואה החשבון המבקר כולל תשלומים לשותפויות ולתאגידיים בשליטתם וכן כולל תשלומים ע"פ חוק מע"מ.

3 כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.

4 ביקורת דוחות כספיים שנתיים וסקירת דוחות ביניים.

5 תתואר מהות השירותים.

6 Audit related fees, כולל בעיקר: תשקיפים, אישורים מיוחדים, מכתבי נוחות, טפסים או דוחות לרשויות הדורשים את חתימתו של רואה החשבון וביקורת של עסקים שנרכשו במהלך השנה (חכ"א תתאים הכתוב למצבה).

7 כפי שדיווחו רוה"ח המבקרים לפי סעיף 4 להוראות בדבר ניגוד עניינים ופגיעה באי תלות כתוצאה מעיסוק אחר של רואי חשבון של חכ"א.